

EL DESAFIAMENT INTERGENERACIONAL

M. Àngels Cabasés
Economia Aplicada

La pregunta que ens podem fer és, **¿perquè es considera vella una persona amb 65 anys?**

L'edat de 65 anys és un llindar que tradicionalment coincidia amb **l'edat de jubilació.**

Però amb els canvis actuals, de forma progressiva aquesta edat augmenta fins que a l'any 2027 l'edat de jubilació passarà a ser de 67 anys.

L'esperança de vida és major i l'alimentació i els avenços sanitaris permeten una millor qualitat de vida.

Els adults d'avui quan arriben a la tercera edat no són com els d'abans

Una mostra de que tot ha canviat sou vosaltres, avui a la universitat

Però també sorgeix la pregunta **¿quan un adolescent és adult?**

Un altre investigador, Miret, afirma “als 40 anys fa un segle s'era vell i ara s'és jove. Reben molta pressió laboral, social i familiar, i el constrenyiment sobre la fecunditat ha augmentat també d'una manera terrible”.

Comença a haver-hi sociòlegs que diuen que “tot ha esclatat, que tot això de pensar en els cicles de vida és cosa del passat”.

Una radiografia actual:

- Un procés accelerat, profund i irreversible de l'**envelliment demogràfic**.
- La preocupació per evitar l'**exclusió social** entre les persones majors, així com, per mantenir el benestar social aconseguit en una societat envellida.
- El paper de la **família**, com xarxa de suport a les persones majors, així com, la tasca de les persones majors com a redistribuidors de recursos en la família.
- La necessitat d'un debat que aportí propostes als **poders públics** per afrontar els reptes plantejats per l'envelliment, sense danyar ni l'estructura social ni social ni els equilibris generacionals.

La preocupació per l'envelliment de l'estructura de la població.

(65 anys llindar arbitrari però acceptat).

- Més persones amb 65 i més anys i augment de la durada de la vellesa (creix també l'esperança de vida)
- Reducció de la fecunditat i, en conseqüència, de la població jove

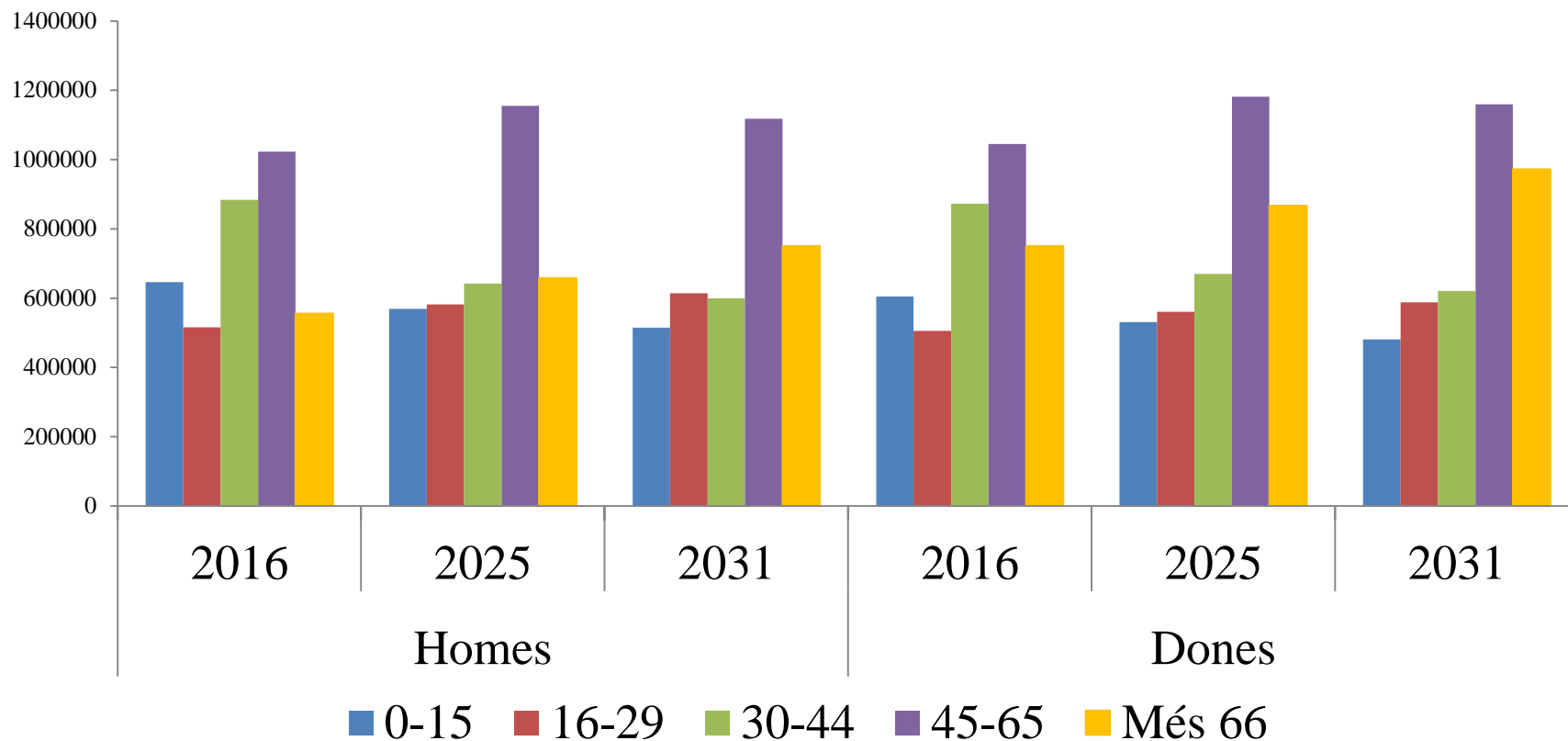
Implicacions en la
vida econòmica,
familiar i social

Major probabilitat de:

- requerir una assistència sanitària més especialitzada
- necessitat de majors cures

Projecció de població 2016-2031 per gènere, Catalunya

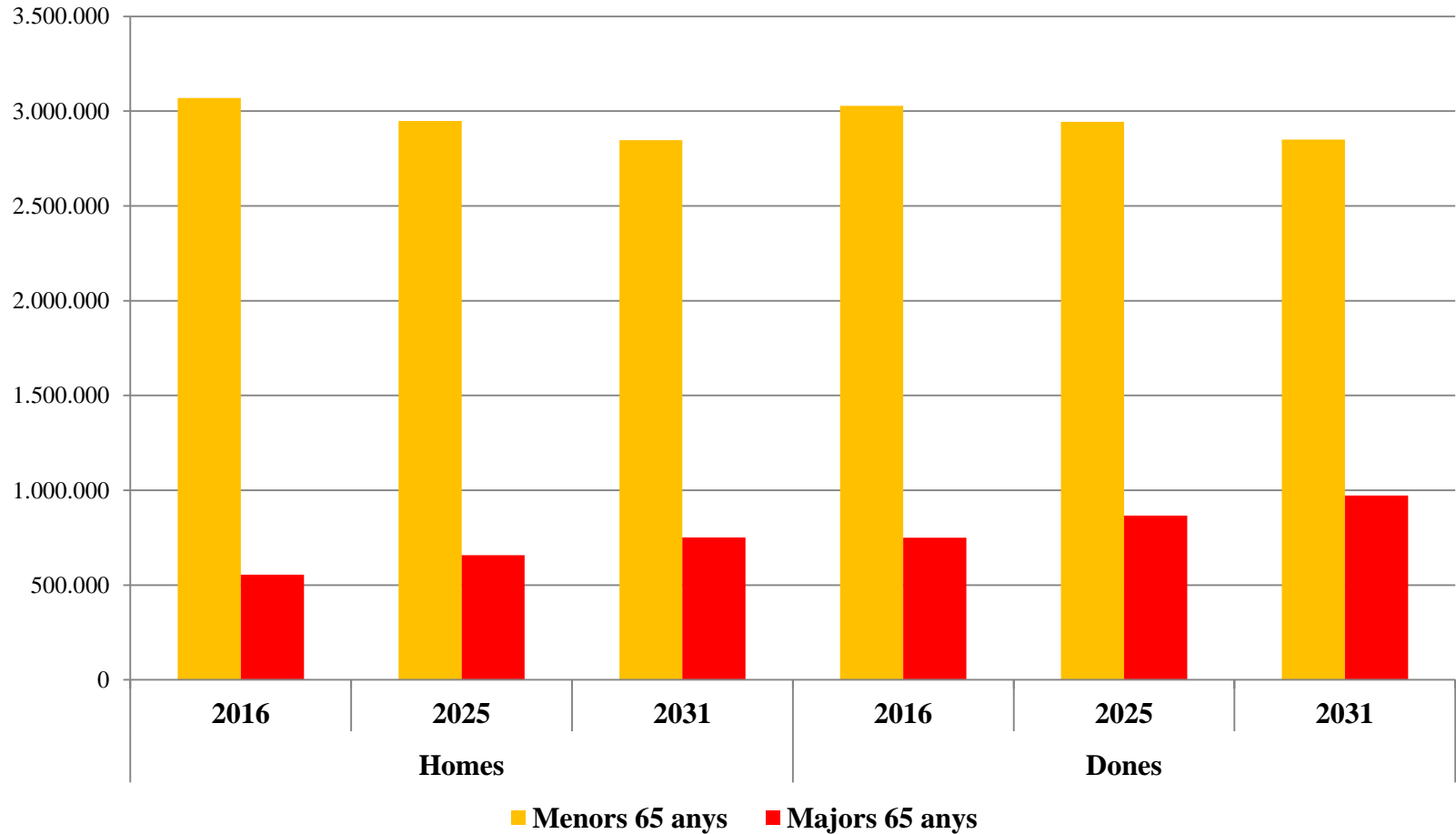
Edat	Homes			Dones		
	2016	Variació 2016-2025	Variació 2016-2031	2016	Variació 2016-2025	Variació 2016-2031
[0-15]	646.479	-77.108	-131.317	604.560	-73.877	-123.477
[16-29]	515.882	+66.011	+97.888	505.586	+54.909	+82.481
[30-44]	884.177	-242.291	-284.120	872.961	-202.466	-252.385
[45-65]	1.022.732	+133.027	+95.602	1.045.341	+136.712	+114.425
[Més 66]	555.510	+103.024	+195.488	750.648	+116.236	+221.601

Catalunya, a l'any 2016, té un **17,6%** de persones majors de 65 anys respecte el total de la població : 7,5% homes i 10,1% dones.

En 9 anys es projecta un creixement de **269.739** persones majors de 66 anys (103.024 homes + 116.236 dones).

En general, les projeccions marquen una davallada de població menor de 65 anys

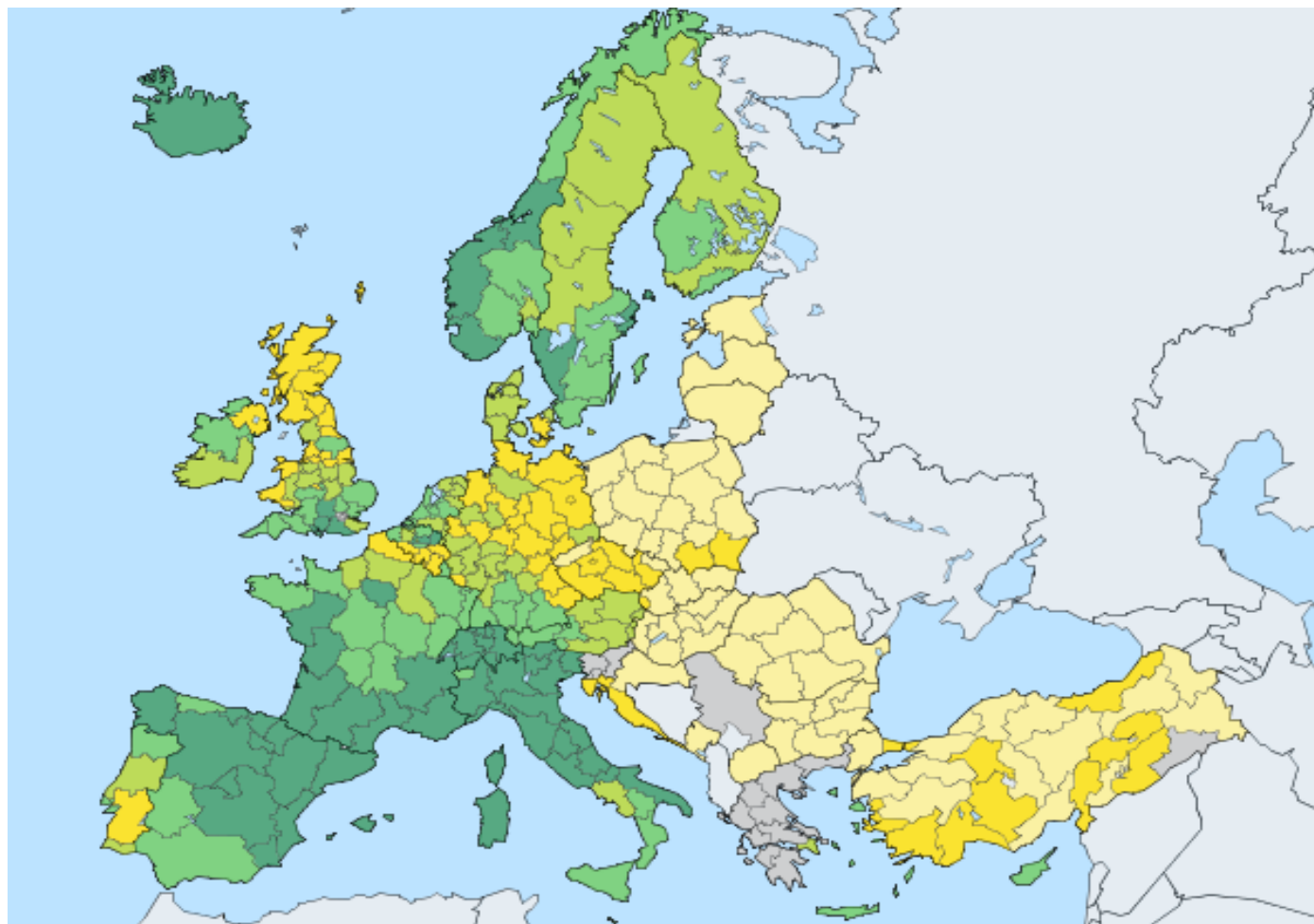

Població segons edat i mida del municipi

Àmbit	Mida municipis	Població				Edat mitjana (anys)			
		Catalunya		Lleida		Homes		Dones	
		Persones	%	Persones	%	Cat	Lleida	Cat	Lleida
		Rural	[< 2.000]	343.058	5	101.119	23	46	47
Intermedi	[2.001-10.000]	1.052.596	14	133.529	31	41	41	43	43
Urbà	[10.001-100.000]	3.019.901	82	60.066	46	41	40	43	43
	[> 100.000]	3.135.261		136.986					

La dispersió de la població en nuclis petits dificulta la prestació de serveis

Però la veritat és que s'està guanyant **esperança de vida** i qualitat de vida.

**Esperança
de vida al
néixer (%),
Unió
Europea
2016**

Legend

73.5 - 78.2

78.2 - 80.5

80.5 - 81.5

81.5 - 82.4

82.4 - 84.5

Not available

Minimum value:73.5 Maximum value:84.5

En paraules de Antonio Abellán

“no fos cas que el fet de viure més temps suposi que la gent visqui més temps malalta i en males condicions, amb un cost molt alt en tots els sentits, i que decidim que la vellesa comença als 70 i resulti que a aquesta edat un alt percentatge ja està molt cascat”.

Esperança de vida des del naixement, per gènere 1975-2016

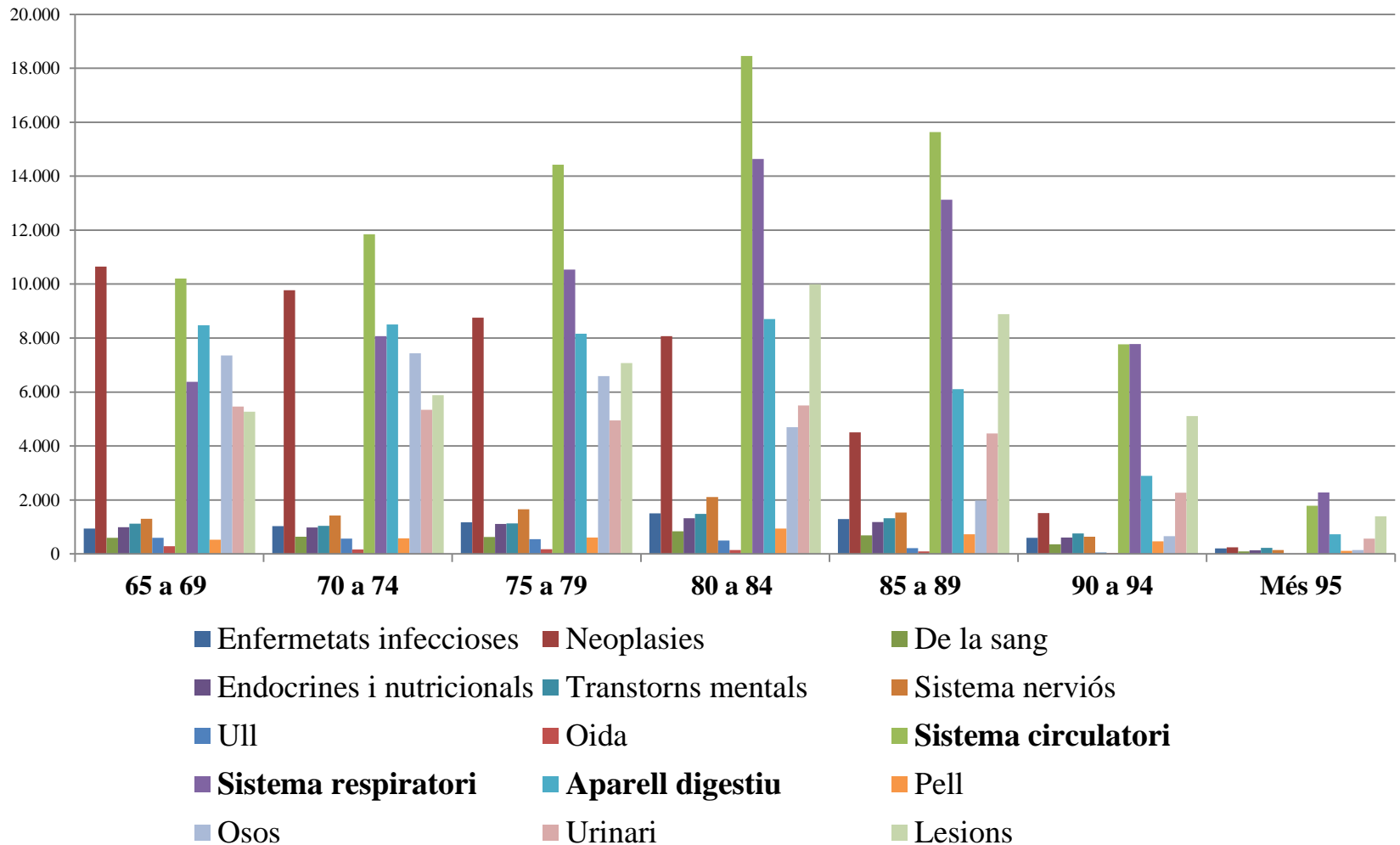
Any	Lleida		Barcelona		Girona		Tarragona	
	H	D	H	D	H	D	H	D
1975	79,35	80,53	78,49	81,55	78,58	80,65	78,66	80,57
2016	84,66	88,36	84,39	88,32	84,27	88,49	84,09	87,96
Variació	5,31	7,83	5,9	6,77	5,69	7,84	5,43	7,39

Esperança de vida als 65 anys, Catalunya

Esperança de vida		Esperança de vida amb bona salut		Sense bona salut	
Homes	Dones	Homes	Dones	Homes	Dones
84	88	78	78	[78-84]	[78-88]

Les causes més freqüents d'altres hospitalàries l'any 2015: sistema circulatori, respiratori i digestiu.

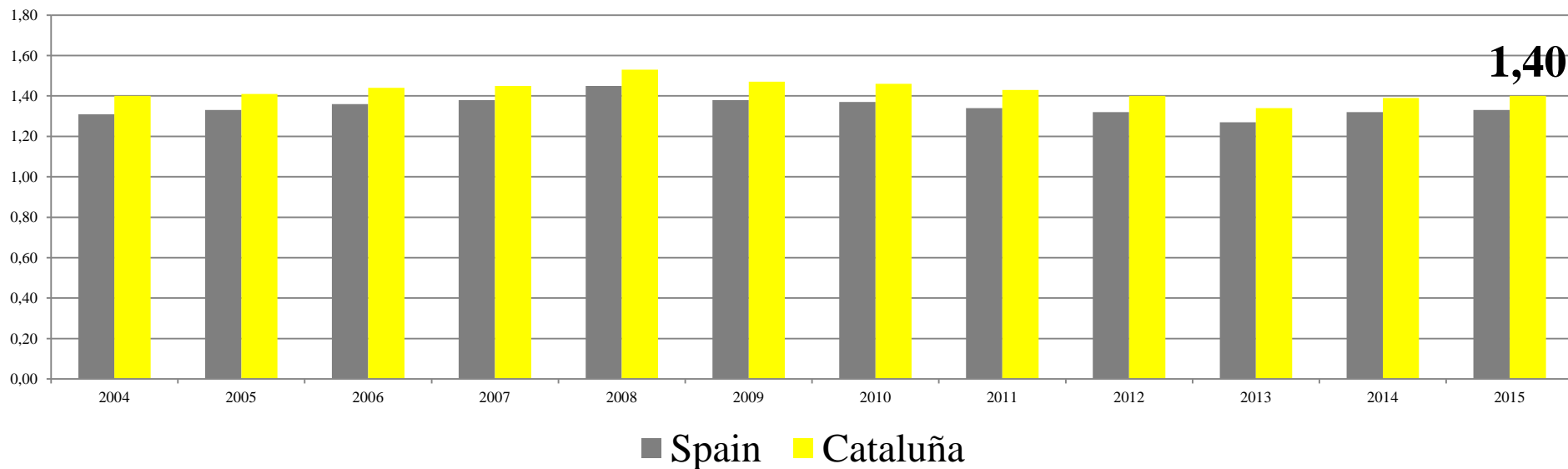
I en major mesura, entre 80 i 84 anys.

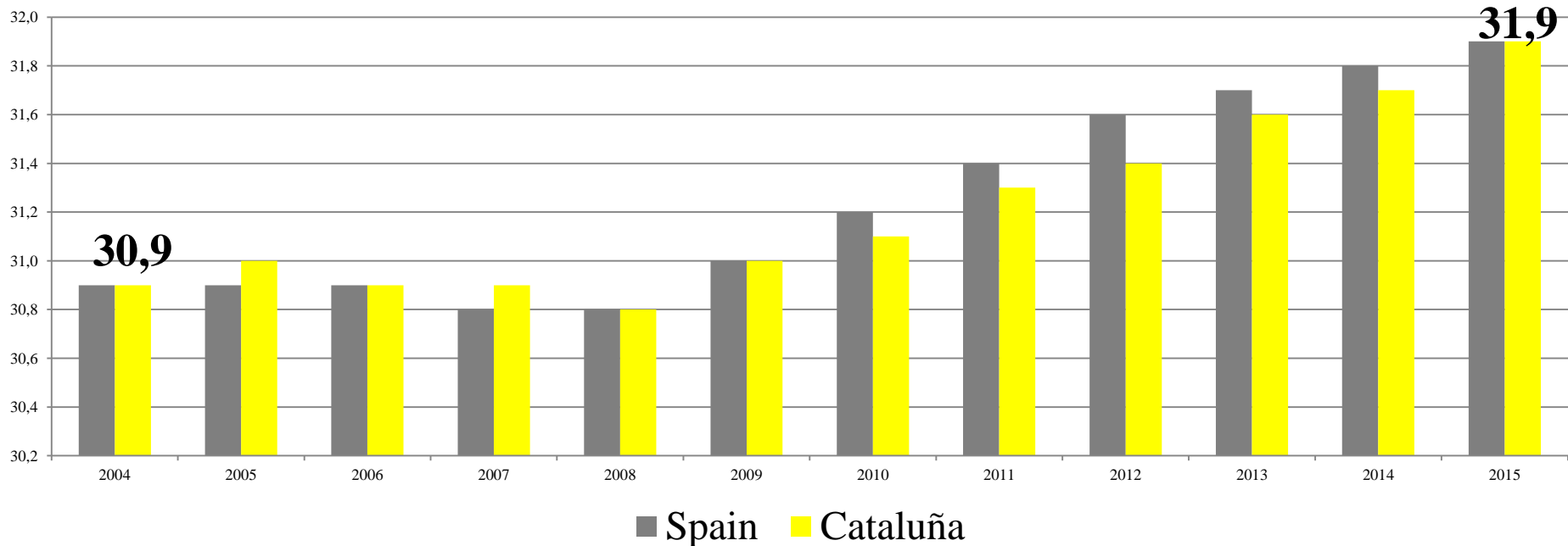
En atenció de la **dependència**, les persones beneficiàries i prestacions rebudes

Prestacions	Catalunya		Espanya	
	Número	%	Número	%
Persones beneficiàries	126.668	14,6%	865.564	
Prevenió Dependència i Promoció A. Personal	1.182	0,74	38.854	3,63
Teleassistència	16.024	10	164.136	15,35
Suport a Domicili	21.946	13,7	170.693	15,97
Centres de Dia/Nit	10.740	6,7	85.730	8,02
Atenció Residencial	27.232	17	151.719	14,19
P.E Vinculada Servei	9.596	5,99	90.847	8,5
P.E Cures Familiars	73.445	45,85	361.209	33,79
P.E Assist. Personal	14	0,01	5.779	0,54
Total	160.179	100	1.068.967	100

Nombre de fills per dona

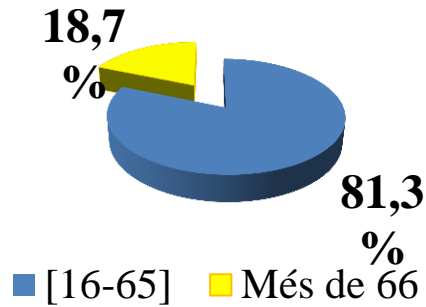

Edat mitjana de la dona quan té el primer fill

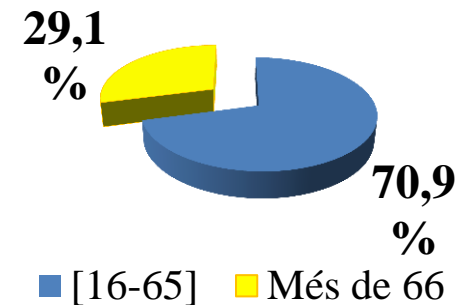
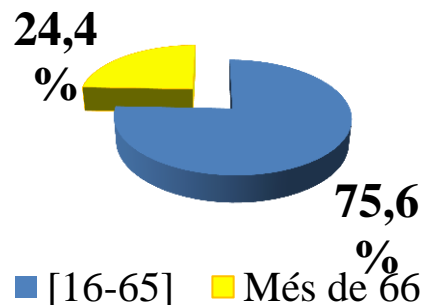
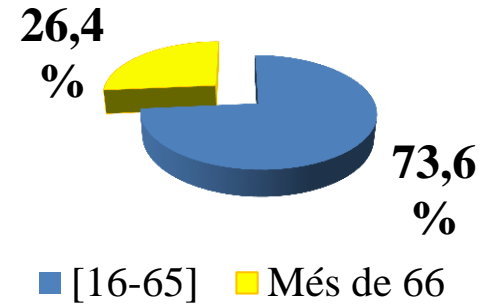
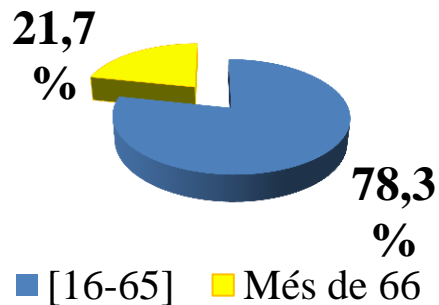
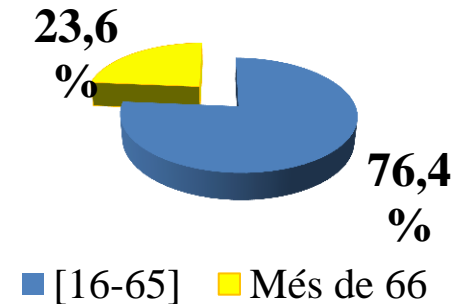

Un dels canvis importants en l'estructura de població és la reducció del pes de la població en edat de treballar

Homes

Dones

Els problemes demogràfics s'intensificaran a partir de l'any 2022-2025, quan entrin les cohorts de la generació del *baby boom* a cobrar les pensions, però que al mateix temps també les reformes que s'han dut a terme poden tenir els seus efectes.

Els reptes que caldrà abordar són:

- Augment dels **pensionistes**
- Augment de **demandes sanitàries i de cures de llarga durada.**

Segons dades de l'agència tributària, el nombre de pensionistes, a Catalunya, l'any 2016 han estat 1.738.260 (un 52% dones), és a dir, 104.588 pensionistes més que a l'any 2008.

A Lleida l'augment en el mateix període ha estat de 2.284 pensionistes.

Any	Catalunya			Lleida		
	Homes	Dones	Total	Homes	Dones	Total
2008	777.611	856.061	1.633.672	48.956	49.861	98.817
2016	838.920	899.340	1.738.260	50.386	50.715	101.101
<i>Variació</i>	61.309	43.279	104.588	1.430	854	2.284

Pensió mitjana anual, 2008-2016

PM Interprofessional al 2016 era de: 8.426,60 euros

Any	Catalunya		Espanya		Lleida	
	Homes	Dones	Homes	Dones	Homes	Dones
2008	13.988	9.217	13.051	9.034	11.371	8.411
2016	17.452	12.095	16.175	11.291	14.672	11.057

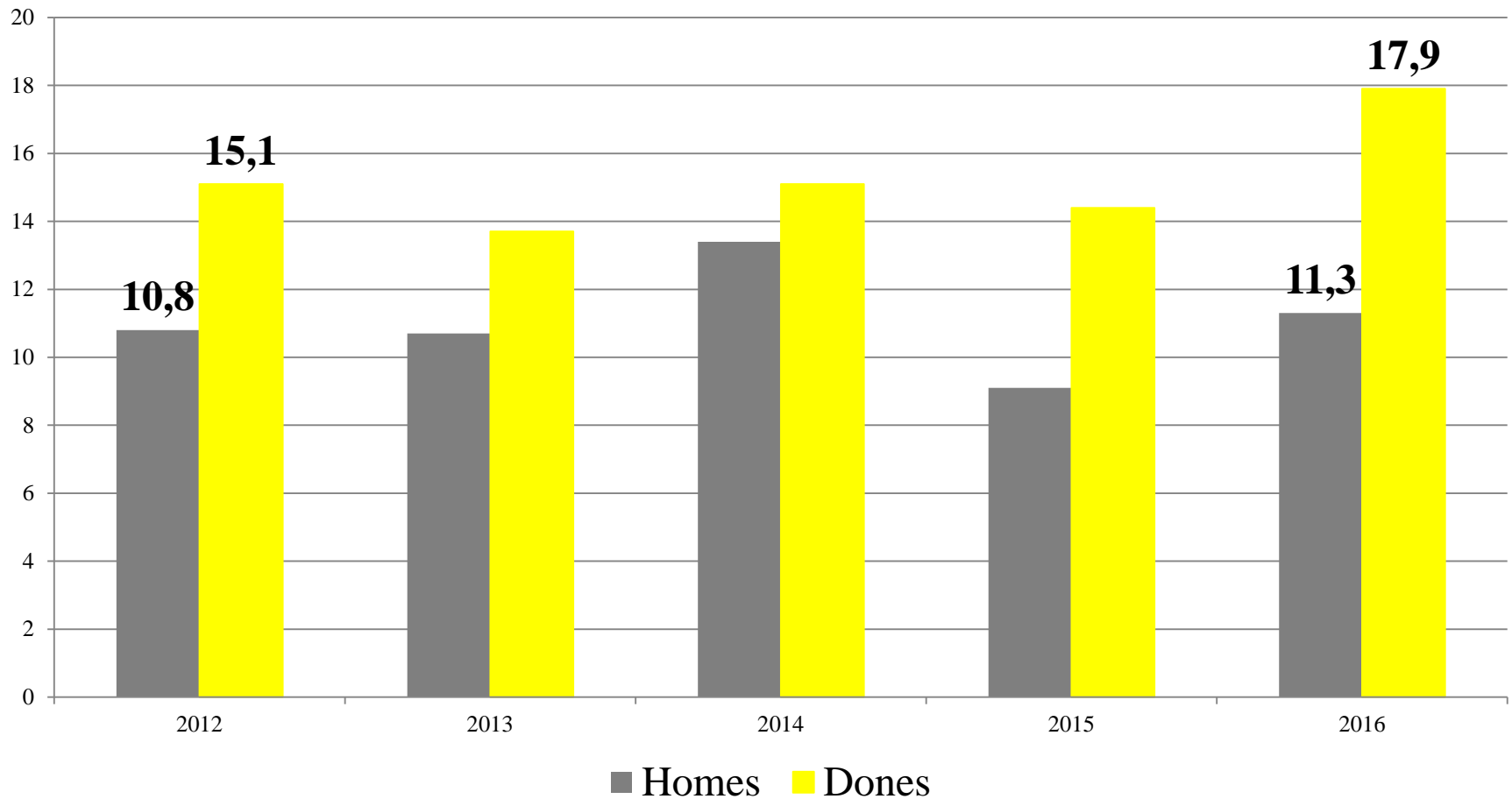
Entre 2008 i 2016, els pensionistes catalanes guanyen pes en relació al total de perceptors.

Perceptors	Homes			Dones		
	2008	2016	<i>Variació</i>	2008	2016	<i>Variació</i>
Assalariats	62,6	59,3	-3,3	57,5	55,5	-2,0
Pensionistes	25,2	29,0	3,8	31,0	32,5	1,5
Perceptors de prestacions d'atur	12,2	11,7	-0,5	11,4	11,9	0,5

Pensionistes amb pensions < 1 PM.

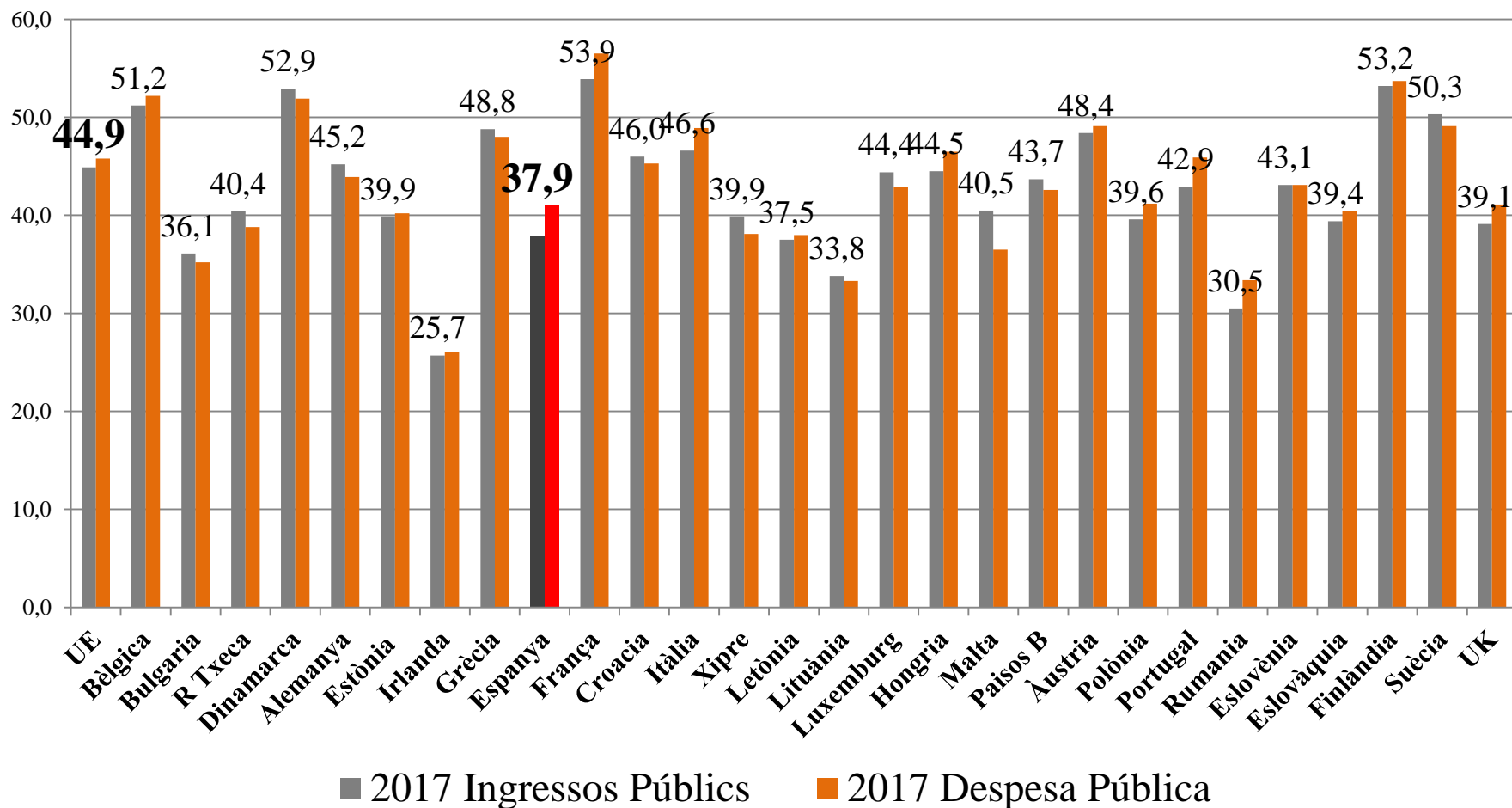
Any	Catalunya		Lleida	
	Homes	Dones	Homes	Dones
2008	23,8	36,0	27,3	35,0
2016	22,6	37,0	28,7	37,8
<i>Variació</i>	<i>-1,3</i>	<i>1,0</i>	<i>1,4</i>	<i>2,9</i>

La taxa de risc de pobresa és major entre el col·lectiu femení i s'ha incrementat en els darrers anys.

Distribució percentual de la despesa pública, 2016 (%)

	Protecció social					Salut	Educació
	Total PSocial	Vellesa	Família i fills	Atur	Habitatge		
Alemanya	43,6	20,9	3,8	3,7	0,7	16,2	9,5
Espanya	39,9	21,7	1,7	4,2	0,1	14,3	9,5
UE	41,2	22,1	3,8	2,8	1,1	15,3	10,2
Finlàndia	45,8	24,5	5,7	4,6	0,9	12,9	10,8
França	43,3	24,0	4,2	3,5	1,7	14,4	9,6
Itàlia	42,7	27,4	3,1	2,4	0,1	14,1	7,9
Portugal	40,0	26,9	2,3	2,2	0,1	13,2	10,8

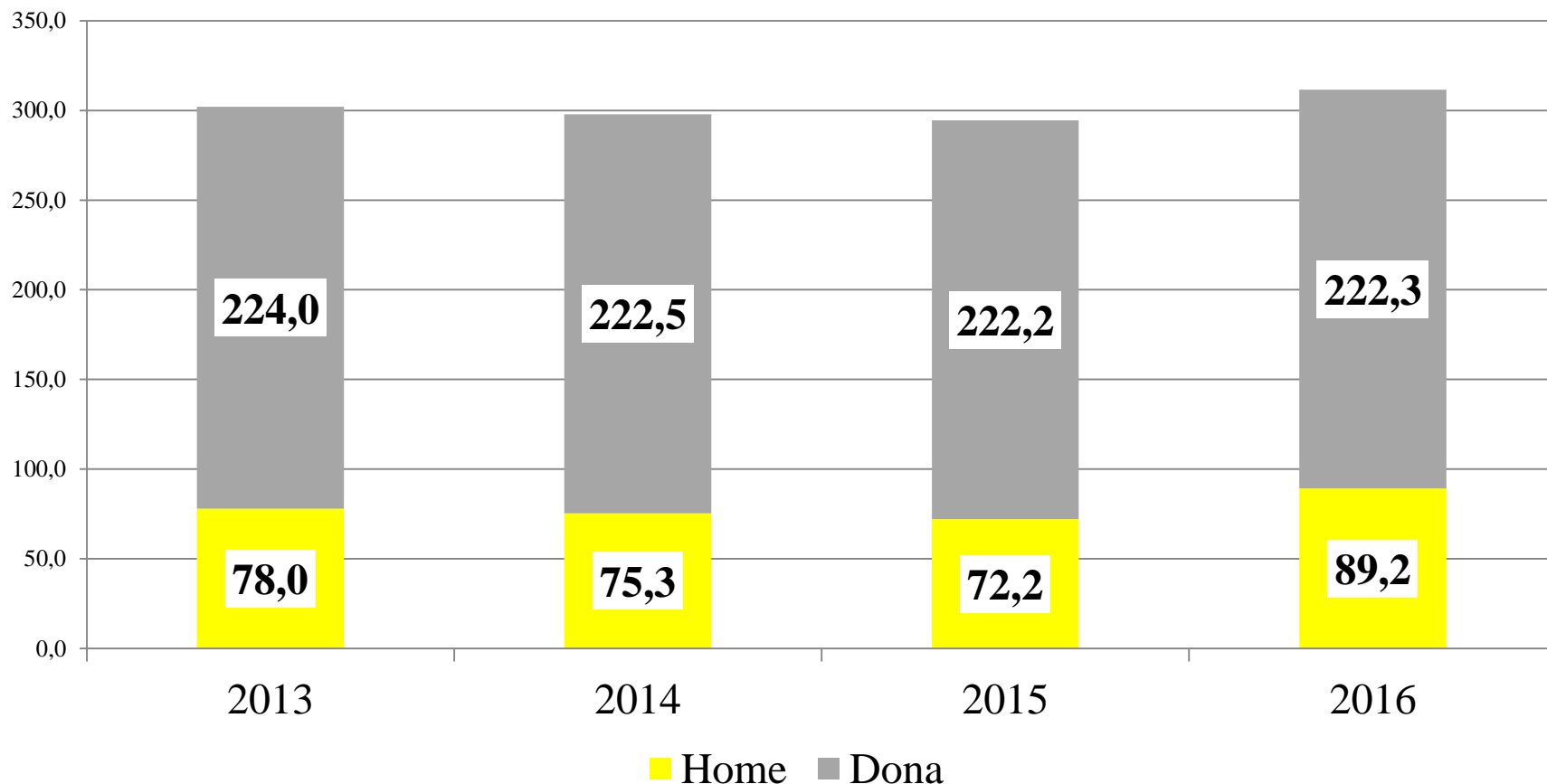

Si s'incrementen els ingressos a la mitjana de UE:
96.000 milions més

Any 2017 les pensions de jubilació van costar **82.800** milions euros

És important considerar la família com a proveïdora de benestar per a les persones grans amb problemes de dependència.

L'any 2016 hi havia 222.300 llars unipersonals on vivien dones soles i 89.200 llars on hi vivien homes sols majors de 65 anys.

Les societats tenen capacitat per adaptar-se als canvis demogràfics però les projeccions mostres **riscos** i no prendre mesures seria perdre oportunitats.

Reptes de futur

1. L'envelliment anirà acompanyat d'una davallada de població menors de 65 anys, segons les projeccions de població. Això té implicacions en l'estat del benestar, **més pensionistes i menys població activa**. Tot depèn del model econòmic i de l'impacte de la digitalització sobre l'ocupació.

2. El descens de la població activa pot impactar en **un menor creixement econòmic**. Caldrà millorar la productivitat, l'augment de la riquesa generada per cada treballador. En un moment que s'albira una generalització de la precarietat laboral, caldria fer un gir important. Alguns experts parlen de repartir el treball existent, treballar menys hores setmanals (afavorint la conciliació familiar i personal).

3. L'augment de l'esperança de vida augmentarà la probabilitat de necessitar **atenció sanitària i cures de llarga durada**. Això vol dir més despesa pública en salut i cures de llarga durada. També es preveu que les malalties cròniques siguin més freqüents i, entre elles, la pèrdua de visió i de l'audició. El desenvolupament de sistemes de telemedicina i tele cura són àrees d'interès, especialment per a persones discapacitades i les que viuen en àrees rurals.

4. El sistema de pensions és el millor mecanisme per mantenir un estàndard de vida i consum després de la jubilació. L'augment dels pensionistes i la reducció de la població activa, fa trontollar la **sostenibilitat del sistema** tal com funciona actualment.

5. Les relacions intrafamiliars canvien pel procés d'envelliment i de menor fecunditat: **apareixen més llaços verticals** –pares a fills i nets- que horitzontals –entre germans-. La mida més petita de les famílies pot derivar en una reducció del potencial de cura.

Una pinzellada al tema de les pensions

El sistema de pensions espanyol, com el de països del nostre voltant com França i Portugal, es basa en el **principi de solidaritat intergeneracional**: treballadors en actiu financen les prestacions de les persones jubilades. És un sistema públic.

PROBLEMES del sistema de pensions

1.- CURT TERMINI degut a:

- Crisi econòmica
- Envelliment
- Recuperació precària de l'ocupació (baixos salaris, subocupació)
- Bonificacions a les cotitzacions
- Digitalització economia

2.- LLARG TERMINI degut a:

- Envelliment

DE 2008 a 2013

- Es van perdre 15 % de cotitzants
- Es va perdre un 10% de les cotitzacions
- La despesa en prestacions va créixer més del 35%

DE 2014 a 2016

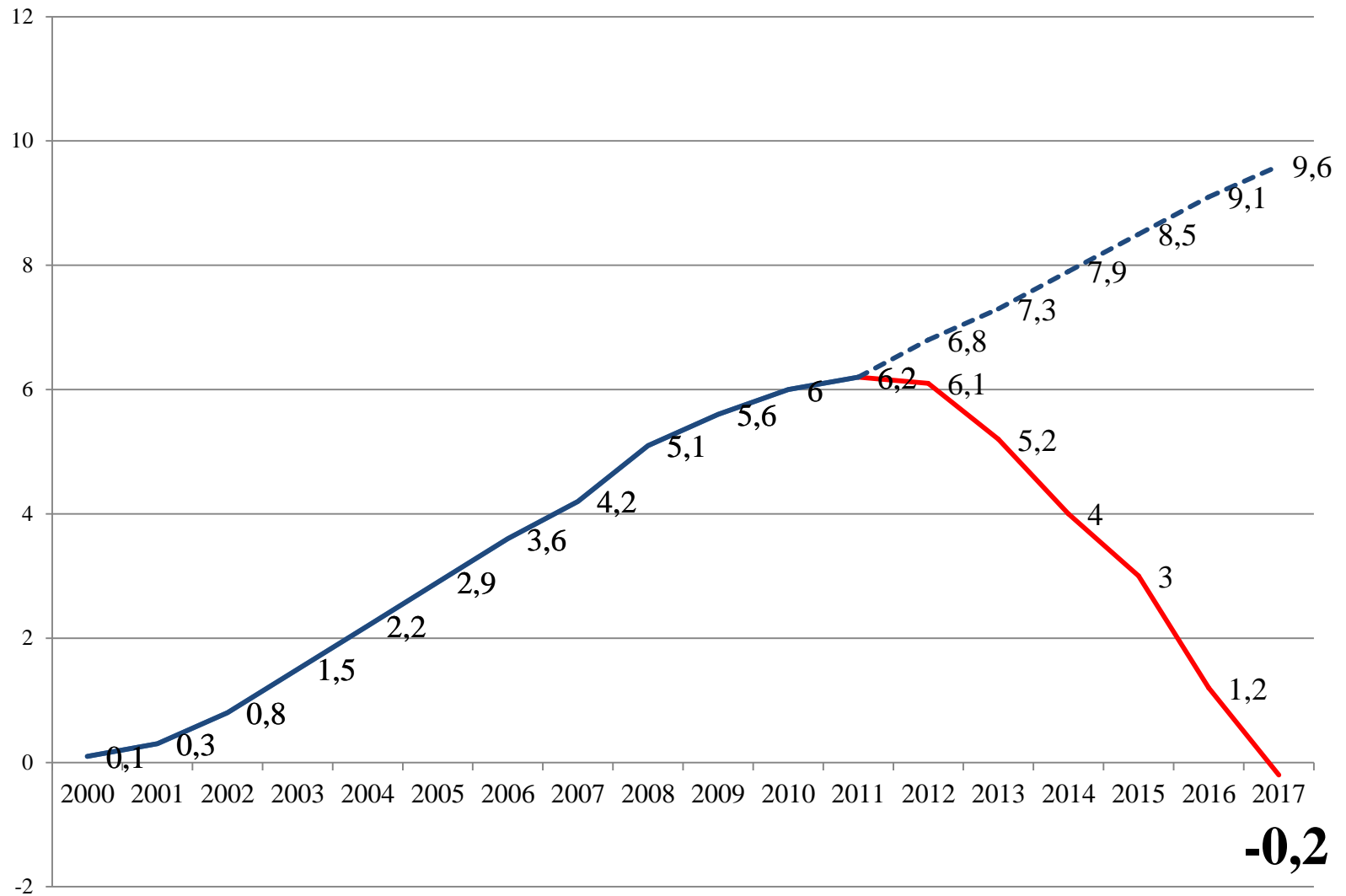
- S'han recuperat el 30% dels cotitzants perduts
- S'ha recuperat un 25% de les cotitzacions
- La despesa en prestacions continua creixent a un 3,5% anual

A nivell demogràfic, a partir del 2025, s'incrementarà el nombre de persones en edat de jubilació: baby boom i major esperança de vida.

Mesures que s'han aplicat

- a) Congelar pensions els anys 2011 i 2012 i augmentos mínims l'any 2013 (1%), 2014, 2015, 2016 i 2017 (0,25%).
- b) Cobrir el dèficit amb el FONS DE RESERVA
- c) Canvis substancials amb les reformes del 2011 i 2013

Fons de reserva de les pensions, % del PIB

Les reformes del 2011

1. Increment de l'edat legal de jubilació des dels 65 fins als **67 anys** (gradual fins al 2017)
2. Augment del període pel càlcul de la base reguladora des dels **15 als 25 anys** (gradual de 2013 a 2022)
3. L'obligació d'acreditar almenys **37 anys** cotitzats per accedir al 100% de la pensió.

- A l'any 2017 per jubilar-se als 65 anys, cal 36 anys o més de cotització i si són menys, l'edat de jubilació es situa en els 65 anys i 5 mesos.
- Serà a partir de l'any 2027 que caldrà 38 anys i 6 mesos de cotització per jubilar-se als 65 o bé jubilar-se als **67 anys** amb 37 anys cotitzats.

65 anys i 5 mesos !!!

Nascut (Juny)	Jubilació	Anys cotitzats per cobrar 100%	Per jubilar-se als 65 anys	Període per computar pensió
1953	Desembre 2018	35 anys i 5 mesos	36 anys i 6 mesos	21 anys
1954	Abril 2020	35 anys i 10 mesos	37 anys	23 anys
1955	Juny 2021	36 anys	37 anys	24 anys
1956	Agost 2022	36 anys i 2 mesos	37 anys i 6 mesos	25 anys
1957	Octubre 2023	36 anys i 4 mesos	37 anys i 6 mesos	25 anys
1958	Desembre 2024	36 anys i 6 mesos	38 anys	25 anys
1959	Abril 2026	36 anys i 10 mesos	38 anys i 6 mesos	25 anys
1960	Juny 2027	37 anys	38 anys i 6 mesos	25 anys

67 anys!!!

Vida laboral mitjana

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Homes	38,3	37,8	37,6	37,4	37,3	37,2	37,1	37,2	37,2	38,3
Dones	29,0	29,8	30,5	31,1	31,6	32,1	32,3	32,3	32,5	32,7

Les reformes del 2013, (Ley 23/2013, de 23 de diciembre, reguladora del Factor de Sostenibilidad y del Índice de Revalorización del Sistema de Pensiones de la Seguridad Social) implicaran un descens important en la pensió

1. Regulació del Factor de Sostenibilitat (a partir de 2019)
2. De l'Índex de Revaloració del Sistema de Pensions (fórmula que es calcula segons els ingressos i despeses d'un cicle 11 anys amb un topall del 0,25%)

Es reduirà la taxa de substitució

Pressupostos Generals 2018 / Pacte PNV

1. Regulació del Factor de Sostenibilitat (a partir de 2019)
S'ajorna fins l'any 2023
2. De l'Índex de Revaloració del Sistema de Pensions, es calculen les revaloritzacions l'any 2018 (efecte retroactiu) i l'any 2019 segons IPC (es preveu del 1,6%)
3. Les pensions mínimes es revaloritzen un 3%

**13 EUROS
AL MES**

Al mes de juliol, rebreu una paga d'uns 100 euros que correspondrà al pagament de l'IPC entre gener i juny (1,6%-0,25%)

Artículo 1. *Definición.*

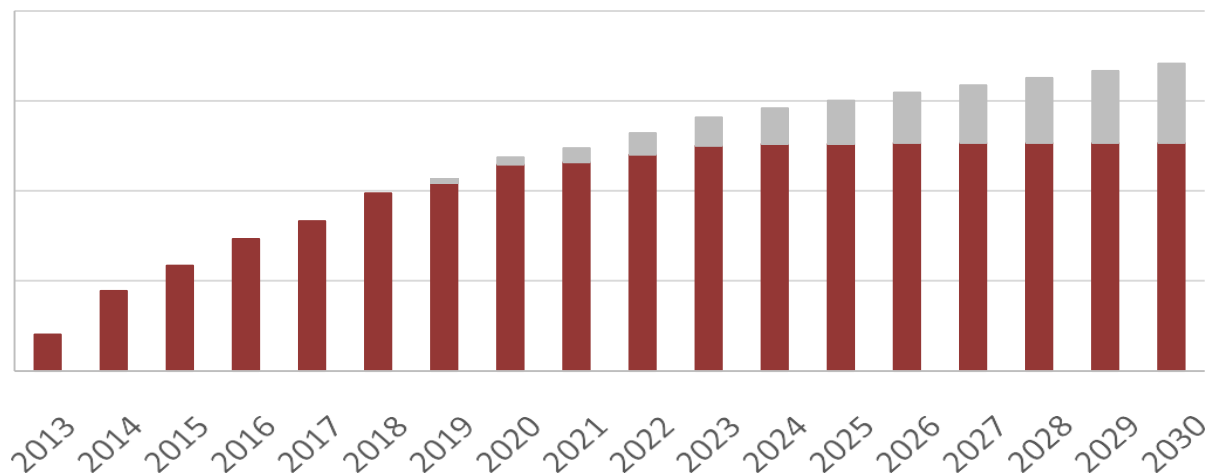
El factor de sostenibilidad se define como un instrumento que con carácter automático permite **vincular el importe de las pensiones de jubilación del sistema de la Seguridad Social a la evolución de la esperanza de vida de los pensionistas**, a través de la fórmula que se regula en esta norma, ajustando las cuantías que percibirán aquellos que se jubilen en similares condiciones en momentos temporales diferentes.

Disposición final quinta. *Entrada en vigor.*

1. La presente ley entrará en vigor el día siguiente al de su publicación en el «Boletín Oficial del Estado».
2. El factor de sostenibilidad se aplicará a las pensiones de jubilación del sistema de la Seguridad Social que se causen a partir del **1 de enero de 2019**.

Les noves pensions vindran marcades per les reformes de 2011 i 2013, que la retallada del poder adquisitiu de les pensions **entre 2013 i 2030 pot arribar al 17%** per:

- L'ampliació del període de còmput per calcular la prestació
- L'aplicació de l'Índex de Revalorització de les pensions (desvincular la pujada de les pensions a l'IPC)
- L'aplicació del Factor de Sostenibilitat

En gris degut al FS de 2013; en vermell degut al 2011

Per aplicar el Factor de Sostenibilitat, és necessari tenir en compte:

- Que es publiquin les taules de mortalitat de la població pensionista de jubilació del Sistema de la Seguretat Social elaborades per la pròpia Seguretat Social
- Edat de referencia: 67 anys
- Es calcula cada 5 anys (Primer quinquenni de 2012 a 2019)

$$FS_t = FS_{t-1} * e_{67}$$

$$FS_{2018} = 1$$

Any	Factor de sostenibilitat	e_{67}	Valor	Pensió mensual (euros)
2018	--	--		1000
2019	$FS_{2019} = 1 * e_{67}$	$(e_{2012}/e_{2017})^{1/5}$	0,99142416	991
2020	$FS_{2020} = 1 * e_{67}$			
2021	$FS_{2021} = 1 * e_{67}$			
2022	$FS_{2022} = 1 * e_{67}$			
2023	$FS_{2023} = 1 * e_{67}$			
2024	$FS_{2024} = FS_{2023} * e_{67}$	$(e_{2017}/e_{2022})^{1/5}$	0,99142416	982

A l'any 2019 per cada 1.000 euros de pensió **120 euros menys**

- Fins abans de l'any 2019, les pensions es calculaven en funció dels anys cotitzats i de la quantia de la cotització.
- A partir de 2019 s'afegirà el Factor Sostenibilitat vinculat a l'esperança de vida als 67 anys.
- Per tant, com més avanci l'esperança de vida, menys cobrarem.
- Com els FS s'acumulen, les pensions s'aniran reduint.
- L'esperança de vida, la calcularà la Seguretat Social.

Esperança de vida (Espanya)

	Homes	Dones	Mitjana
2016	19,08	22,97	21,03
2021	19,72	23,55	21,64
2026	20,37	24,13	22,25
2031	21,01	24,7	22,86
2036	21,64	25,26	23,45
2041	22,27	25,8	24,04

**Diferència
mitjana en
anys +3,01**

Suposem que fins a finals de 2018 l'esperança de vida sigui de 87 anys, 20 anys per sobre de l'edat mínima per accedir a una pensió (67).

Suposem que es pertoca una pensió de 1.000 euros mes:

$1.000 \times 14 \times 20 = 280.000$ euros en total .

Si l'esperança de vida augmenta fins els 93 anys (25 anys) serà de 350.000 euros.

El factor de sostenibilitat faria que es divideixi els 280.000 entre 25 anys, donant una quantitat mensual (x14) de 800 euros.

Atenció amb els plans privats de jubilació

De desembre 2000 a desembre 2015, la rendibilitat de l'IBEX 35 va ser del 4,62% i la dels bons de l'Estat a 15 anys del 5,4%.

La rendibilitat mitjana dels fons de pensions va ser del 1,58%.

Entre els 322 fons de pensions amb 15 anys d'història, només 2 van superar la rendibilitat de l'IBEX 35 i només 1 la dels bons de l'Estat. 47 fons van tenir rendibilitat negativa.

Evolució dels topalls màxims de la pensió mensual sense complement

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Euros al mes	2.466,2	2.497,9	2.522,9	2.548,1	2.554,5	2.560,9	2.567,3	2.573,7
Pensió màxima/Base màxima de cotització	91,1	90,2	90,2	86,8	82,9	82,9	82,2	80

Les bases de cotització van créixer un 5% al 2013 i 2014 i un 3% al 2017

Les pensions màximes un 0,25%

Distribució dels pensionistes per trams de pensions. Febrer 2018. Espanya		
	Homes	Dones
Menys de 800	1.780.678,0	2.664.689,0
De 800,01 a 2000	2.005.209,0	1.306.731,0
De 2000,01 a 2500	382.689,0	122.752,0
Més de 2500,01	329.604,0	106.450,0

La pensió màxima s'allunya de lo
cotitzat a la Seguretat Social

	Pujada pensions	IPC
2004	3,50%	3,50%
2005	3,40%	3,40%
2006	2,60%	2,60%
2007	4,10%	4,10%
2008	2,40%	2,40%
2009	2,00%	0,30%
2010	2,30%	2,30%
2011	0,00%	2,90%
2012	1,00%	2,90%
2013	3,00%	0,30%
2014	0,25%	-1,00%
2015	0,25%	0,00%
2016	0,25%	1,60%
2017	0,25%	1,20%

Problemes de l'actual sistema de pensions:

- Problemes **demogràfics**: envelliment i major esperança de vida
- Problemes **econòmics**: despeses, ingressos i dèficit del sistema

Problemes demogràfics

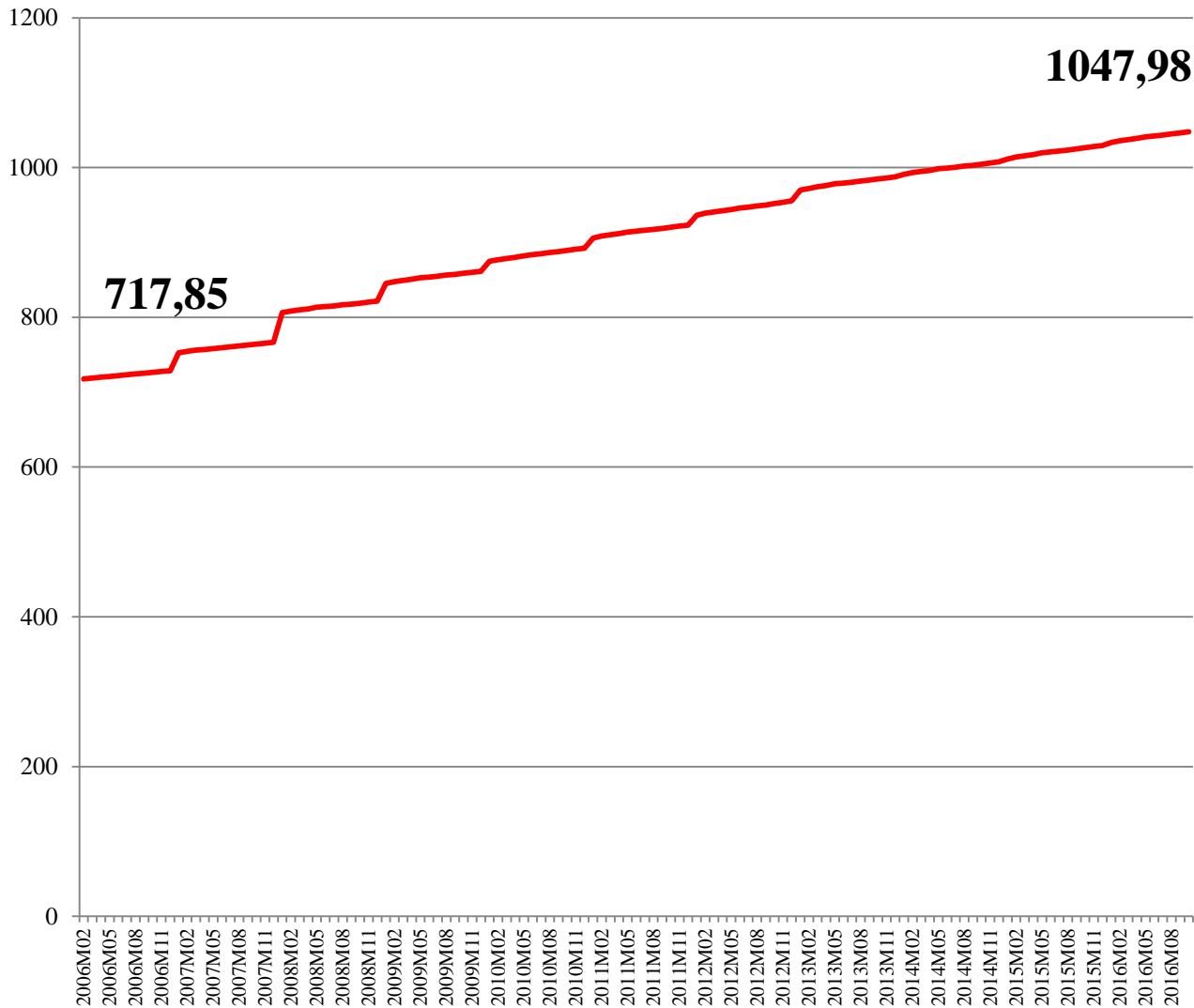
MENYS actius potencials per cada pensionista potencial

	Homes			Dones		
	2016	2025	2031	2016	2025	2031
Menors 65 anys	3.069.270	2.948.909	2.847.323	3.028.448	2.943.726	2.849.492
Majors 65 anys	555.510	658.534	750.998	750.648	866.884	972.249
	5,53	4,48	3,79	4,03	3,40	2,93

Reducció de la població

Reducció de la ràtio entre actius potencials i majors de 65 anys potencials

Problemes econòmics: despeses, ingressos i dèficit

La pensió mitjana s'ha incrementat un 46% entre 2006 i 2017

Caiguda de la recaptació de les cotitzacions.

Al 2016 les cotitzacions només cobreixen el 78% de les prestacions econòmiques a famílies e institucions, 10 pp inferior que al 2012.

	2012	2013	2014	2015	2016
Cotitzacions	101.059	98.210	99.198	100.569	103.517
Prestacions econòmiques a famílies e institucions	114.831	121.188	124.308	128.091	132.409
%	88%	81%	80%	79%	78%

Augment espectacular de les pensions no contributives, que avalarien la precarietat del mercat laboral.

	2012	2013	2014	2015	2016
Pensions no contributives	1.995	2.524	9.723	9.559	9.372
Prestacions familiars	991	1.358	1.742	1.457	1.493

Conseqüència: creixement del dèficit

	2012	2013	2014	2015	2016
Drets reconeguts per operacions no financeres	118.498	121.431	119.496	123.899	123.253
Obligacions reconegudes per operacions no financeres	124.311	130.156	133.259	140.429	141.954
<i>Saldo comptes Seguretat Social (dèficit)</i>	<i>-5.813</i>	<i>-8.725</i>	<i>-13.762</i>	<i>-16.530</i>	<i>-18.701</i>

Quines conseqüències té la situació actual ?

- Reducció futura de les pensions si no es canvien el seu finançament
- Reducció de les altres despeses públics si no es canvien les pensions

Mirant al futur: què caldria fer?

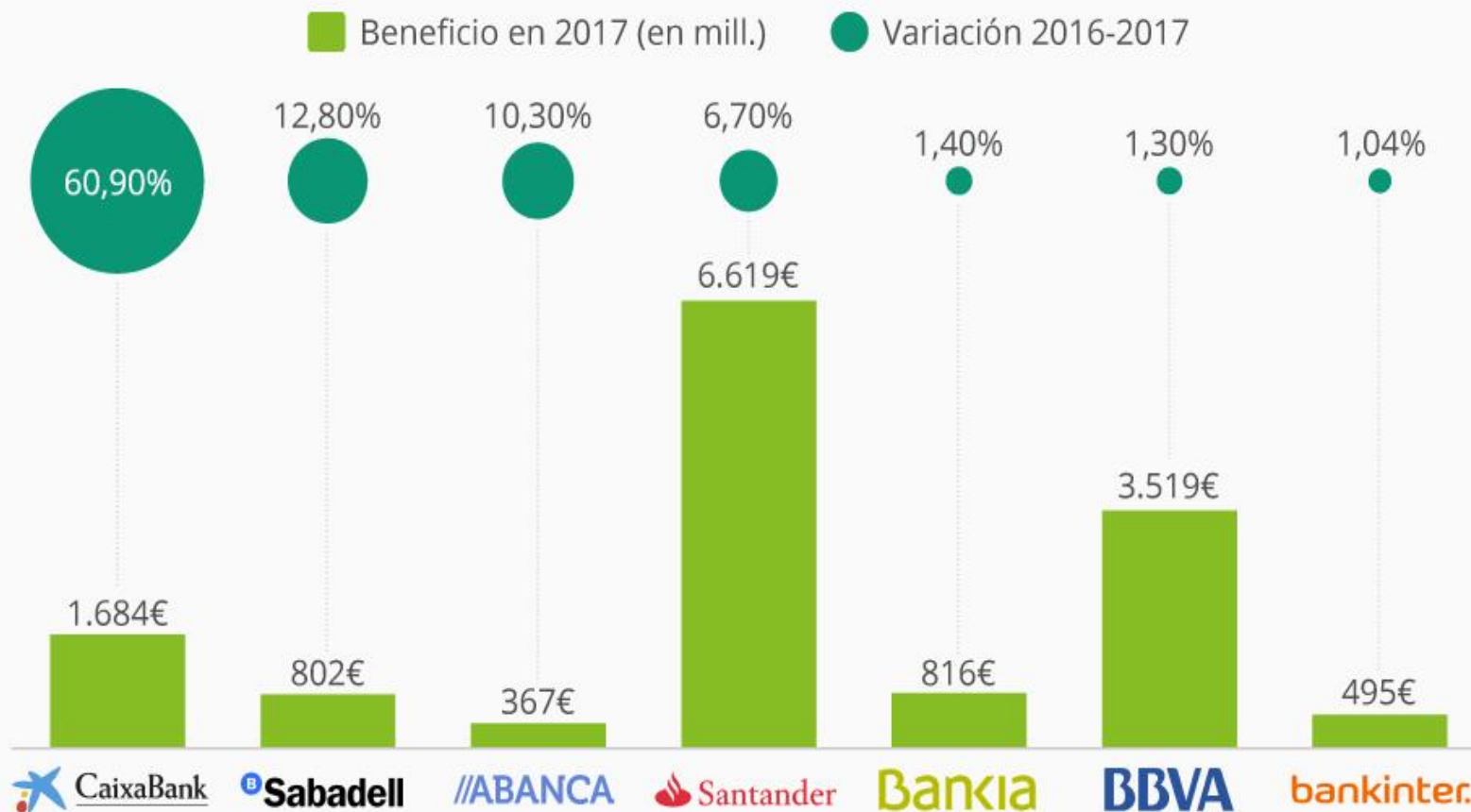
Els reptes actuals, per tant, tenen a veure amb afermar aquesta major sostenibilitat a llarg termini, garantir unes pensions dignes, i, més urgentment, assegurar que en el curt i mig termini es redueixi significativament el dèficit de la Seguretat Social.

Alguns suggeriments:

- Incrementar els anys que es tenen en compte per computar la pensió a la totalitat dels anys contribuïts.
- Pujar les bases de cotització i, sobretot, treure els topalls perquè contribueixin a la Seguretat Social els que més guanyen.
- Fer reformes estructurals que augmentin l'ocupació, disminueixin la taxa d'atur i pugin els salaris, segons la Comissió Europea.

Los bancos que más aumentaron sus beneficios en 2017

Bancos españoles con mayor crecimiento del beneficio neto en 2017*

@Statista_ES

* Beneficio neto atribuido por su actividad global. Selección de bancos.

Fuentes: Páginas web de los bancos, medios de comunicación

statista

Una comparativa amb països europeus

1. Pensions assistencials. Per reduir la pobresa entre les persones majors de 65 anys.
2. Pensions de repartiment. Les pensions públiques finançades amb cotitzacions socials o impostos.
3. Pensions de capitalització. Les pensions privades.

	Espanya	Portugal	Alemanya	Regne Unit	Suècia
Sistema de pensions	Públic	Públic	Públic i Privat	Públic i Privat	Públic i Privat
Edat jubilació	67	66	67	68	61
Anys de referència per al càlcul de la pensió	Últims 25 anys	Tota la vida laboral	Tota la vida laboral	Anys cotitzats	Salaris
Revalorització	Factor de revalorització	Preus i PIB	Salaris i Factor de sostenibilitat	Salaris i PIB	Salaris
Pensió assistencial:	417,3	418,5	707	733	910,6
Pensió mínima	639 i 789	170	NO	108	NO
Pensió màxima	2.561	1.199	NO	428 i 840	NO

	Espanya	Portugal	Alemanya	Regne Unit	Suècia
PENSIÓ MITJANA	963	434	1.003	588	1.700
Taxa de reposició de la pensió pública sobre l'últim salari	73%	54%	42%	32,6%	33,9%
Despesa pública en pensiones sobre el PIB	10,4%	13,3%	10,5%	7,4%	9,7%
Fons de pensiones privats / PIB	7,8%	7,7%	5,5%	95,8%	9,2%
Taxa de cobertura dels plans privats (% de la població en edat de treballar)	19%	8,4%	71,3%	43,3%	100%
PIB PER CÀPITA	24.500	17.400	35.300	32.100	43.100

INFORME COMISSIÓ EUROPEA, 2018

El sistema de pensions espanyol té un paper important en el manteniment de la qualitat de vida, i especialment en la lluita contra la pobresa per a les persones grans. Tanmateix, les dones grans estan més exposades al risc de pobresa i exclusió social que els homes grans, principalment a causa de les diferències generals de guanys de gènere durant la vida laboral.

- Espanya té una de les ràtios de substitució agregades més altes d'Europa.
- Les reformes recents del sistema de pensions tindran un impacte positiu en la sostenibilitat del sistema.
- En el context dels dèficits pressupostaris a curt termini del sistema de seguretat social, el govern hauria de pensar sobre com reequilibrar mentre aborda les preocupacions de sostenibilitat i adequació, considerant mesures per garantir un augment addicional dels ingressos i mesures per garantir unes pensions eficients i efectives despeses.

INFORME COMISSIÓ EUROPEA, 2018

La introducció de mesures en el mercat laboral per assegurar carreres de treball més llargues i completes, reduir el nombre de treballs involuntaris no estàndard i mantenir la taxa d'atur baixa.

Per tal de reduir la bretxa de gènere en les pensions: garantir l'accés de les dones a tots els nivells educatius; millorar les mesures per conciliar el treball i la vida familiar; augmentar l'oferta pública de serveis per a la cura dels nens des del naixement fins als 3 anys d'edat; i licitació remunerada per a la cura dels familiars, entre d'altres.

La implementació del factor d'equitat intergeneracional el 2019 és una bona manera de conciliar la sostenibilitat i l'adequació dels sistemes de pensions. No obstant això, té un component fort que genera desigualtats, entre les pensions dels jubilats abans de l'aplicació de la llei i les pensions dels jubilats a partir de 2019.